

U 67/2018 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014

På grundval av 96 § 2 mom. i grundlagen skickas till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 12 juni 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 13 juli 2018

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Konsultativ tjänsteman Timo Halonen

JORD- OCH SKOGSBRUKSMI-
NISTERIET

PROMEMORIA

EU/2018/1248

6.7.2018

EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM EUROPEISKA HAVS- OCH FISKERIFONDEN OCH OM UPPHÅVANDE AV EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) NR 508/2014 [COM(2018) 390 FINAL]

1 Bakgrund till förslaget

Europeiska kommissionen gav den 12 juni ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 [COM(2018) 390 final] (nedan *havs- och fiskerifonden*). Den föreslagna fonden ersätter den nuvarande Europeiska havs- och fiskerifonden och utgör ett finansiellt instrument för EU:s havs- och fiskeripolitik under budgetperioden 2021–2027.

Den föreslagna förordningen kompletterar kommissionens förslag till rådets förordning om den fleråriga budgetramen 2021–2027 som antogs den 2 maj 2018.

Europeiska kommissionen gav den 29 och 30 maj 2018 lagstiftningsförslag som kompletterar budgetmeddelandet, vilka styr Europeiska unionens framtida sammanhållningspolitik. De så kallade sammanhållningsförordningarna består av totalt fem förordningsförslag:

- 1) Förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden COM(2018) 372 final.
- 2) Förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsoverskridande sammanhang COM(2018) 373 final.
- 3) Förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder COM(2018) 374 final.
- 4) Allmän förordning om gemensamma bestämmelser COM(2018) 375 final.
- 5) Förordning om Europeiska socialfonden+ COM(2018) 382 final.

I den allmänna förordningen (COM(2018) 375 final) som ingår bland sammanhållningsförordningarna ger kommissionen förslag till gemensamma bestämmelser för sju fonder och instrument som förvaltas i samarbete för programperioden 2021–2027. Den allmänna förordningen omfattar gemensamma finansiella regler för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden samt havs- och fiskerifonden, asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering. Dessutom omfattar den gemensamma regler för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden samt havs- och fiskerifonden.

I förslaget till förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden föreskrivs närmare om reglerna för denna fond.

2 Förslagets centrala innehåll

2.1 Huvudmålen för finansieringen

Enligt förslaget fokuserar Europeiska havs- och fiskerifonden på fyra prioriteringar, som är att 1) främja hållbart fiske och bevarandet av marina biologiska resurser, 2) bidra till livsmedelstryggheten genom vattenbruk och marknader som präglas av konkurrenskraft och hållbarhet, 3) göra det möjligt för en hållbar blå ekonomi att växa och främja välmående kustsamhällen samt 4) stärka den internationella världshavsförvaltningen och möjliggöra trygga, säkra, rena och hållbart förvaltnade hav. I dag finansieras motsvarande havs- och fiskeripolitiska åtgärder ur Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020.

För medlemsländernas så kallade delade förvaltning föreslås ett anslag på 5,311 miljarder euro och det riktas till de fyra ovan nämnda prioriteringarna samt tekniskt stöd.

I förslaget fastställs för unionens alla prioriteringar så kallade stödområden (areas of support), enligt vilka medlemsländerna fördelar finansieringen på nationell nivå. Under den nuvarande programperioden har det fastställts väl avgränsade åtgärder som ska finansieras och detaljerade villkor som anknyter till dessa. Enligt motiveringarna är det nya förslaget flexiblere och ger ett större nationellt spelrum. Medlemsstaterna bestämmer själva i åtgärdsprogrammet de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen. Stödområdena som fastställs i artiklarna i förslaget verkar dock vara mycket noggrant definierade åtgärder och det är oklart i vilken grad de kan tillämpas på nationell nivå.

Inom fondens första prioritering, det vill säga hållbart fiske och bevarande av marina biologiska resurser, kan finansiering i begränsad omfattning beviljas unga fiskare för köp av deras första fartyg, byte av fiskefartygets motor, åtgärder i anknytning till permanent nedläggning av fiskeverksamheten, det vill säga så kallade skrotningsstöd, ersättningar för fiskebegränsningar på exceptionella grunder samt åtgärder i anknytning till bevarande och återställande av marina biologiska resurser. Dessa stödformer gäller även på insjöområden, med undantag av fartygens skrotningsstöd och ersättningar för fiskebegränsningar. Dessutom kan man inom prioriteringen för fiske finansiera myndighetsåtgärder som gäller övervakning av och insamling av information om fiske. Stödmöjligheterna för övervakning och informationsinsamling förblir oförändrade. Jämfört med tidigare fastställs inte för övervakning och informationsinsamling öronmärkta anslag, utan medlemsstaten ska till dessa myndighetsåtgärder anvisa minst 15 procent av programmets unionsfinansiering. Den första prioriteringen omfattar även ett krav på att upprätta en handlingsplan gällande fartyg för småskaligt kustfiske (action plan), men det förblir oklart huruvida åtgärderna i handlingsplanen kan finansieras ur havs- och fiskerifonden.

Den första prioriteringen omfattar även bestämmelser om ersättning av extra kostnader som uppstår i avlägsna områden inom Europeiska unionen. Ersättningsystemet bygger på rådets förordning (EG) nr 791/2007 och gäller vissa produkter av producenter i Azorerna, Madeira, Kanarieöarna, Guadalupe, Franska Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion och Saint-Martin.

Av de stödformer för fiske som är i bruk under den nuvarande programperioden verkar man ha avskaffat bland annat ersättning för säl- och skarvskador, investeringsstöd för sälsäkra redskap och selektiva fångstmetoder, stödformer för innovation, rådgivningstjänster, olika nätverk och diversifiering av verksamheten. Det är dock möjligt att ovan nämnda stödformer kan förekomma delvis eller helt, men förslaget till förordning är mycket flertydigt i denna fråga. I och med de allmänna principerna är det förbjudet att finansiera nya fiskehamnar, landningsplatser och saluhallar.

U 67/2018 rd

Förslaget andra prioritering gäller vattenbruk och marknader som präglas av konkurrenskraft och hållbarhet. Förslaget avskaffar direkta investeringsstöd för produktionsmässiga vattenbruksinvesteringar, det vill säga för åtgärder som siktar till att förbättra tillväxt och miljöeffektivitet. Dessa kan i framtiden endast främjas med hjälp av finansiella instrument, det vill säga låne- och räntestödsinstrument. Förädling kan endast stödas via finansiella instrument. Stödformerna för marknadsföring av vattenbruks- och fiskeprodukter förblir oförändrade. I förslaget nämns inte några möjligheter att finansiera forsknings- och innovationsåtgärder i fråga om vattenbruk och fiskförädling. Således är det möjligt att de stryks från åtgärdsurvalet.

Förslaget tredje prioritering är att göra det möjligt för en hållbar blå ekonomi att växa och främja välmående kustsamhällen. Finansieringen kan riktas till hållbar utveckling av lokala ekonomier och gemenskaper genom en lokalt ledd utveckling. Lokalt ledd utveckling definieras närmare i den allmänna förordningen. I denna fondförordning styrs det lokala utvecklandet till att dra nytta av möjligheterna med blå ekonomi. Ett annat stödområde gäller främjande av insamling och användning av information om havet. Prioriteringens båda stödområden ingår i den nuvarande fondens åtgärdsurval. Skillnaden är att åtgärder för lokalt ledd utveckling inte begränsas så noggrant som i den nuvarande förordningen, utan de riktas mera övergripande till utnyttjandet av den blå ekonomins möjligheter.

Den fjärde prioriteringen gäller marina områden som förvaltas på ett hållbart sätt. Inom ramen för denna prioritering är det möjligt att finansiera övervakning till sjöss samt åtgärder som utförs av kustbevakningen. Under nuvarande finansieringsperiod har inte den havspolitiska finansieringen definierats så här noggrant, med undantag av insamling av information om havet, övervakning till sjöss och åtgärder som utförs av kustbevakningen. Dessutom har den nuvarande havspolitiken öronmärkta anslag som ett medlemsland inte kan ändra. Enligt förslaget kan ett medlemsland i framtiden fritt anslå finansiering för att främja fiskeri- och havspolitiska mål, med undantag av fiskeövervakning och insamling av fiskeinformation, på vilket tillämpas en minimigräns på 15 procent, samt åtgärder gällande fartygs skrotningsstöd och tillfällig nedläggning av fiskeverksamheten, vilka tillsammans uppgår till högst 6 miljoner euro eller 10 procent av medlemslandets EU-finansiering.

Beloppet som direkt förvaltas av kommissionen uppgår till 829 miljoner euro och det fördelas enligt de motsvarande fyra prioriteringarna. I den första prioriteringen används den finansiering som förvaltas av kommissionen för att främja de gemensamma fiskeripolitiska målen, bland annat för att främja användningen av vetenskaplig rådgivning och information inom förvaltningen av och beslutsfattandet om fiskeresurser, utveckla övervakningen av fisket inom unionen, rådgivande kommittéer samt frivilliga bidrag till internationella organisationer som anknyter till den gemensamma fiskeripolitiken. Dessa finansieringsmål är desamma som under nuvarande finansieringsperiod. Ett nytt finansieringsmål är främjandet av rena och sunda hav samt främjandet av genomförande av EU:s plaststrategi.

Inom den andra prioriteringen kan kommissionens finansiering användas för att förbättra marknadsinformationen om fiske- och vattenbruksprodukter. Detta är en fortsättning på uppföljningen av fiskeprodukter som kommissionen inledde under den nuvarande finansieringsperioden (The European Market Observatory for fisheries and aquaculture).

I den tredje prioriteringen riktas finansieringen till hållbart främjande av unionens havspolitik och blå ekonomi. Denna finansiering kan användas för att finansiera bland annat främjandet av blå ekonomi, genomförandet av havsområdesplanering, främjandet av strategier och samarbete för enskilda havsbassänger, främjandet av forskning och innovation inom blå ekonomi samt utvecklandet av marin kunskap.

Ur den fjärde prioriteringen finansieras åtgärder gällande övervakningen till sjöss och säkerhet samt internationell förvaltning av havsområden. Finansieringen kan användas bland annat för informationsutbyte samt främjande av samarbete mellan kustbevakningen och andra myndigheter. Dessutom kan finansieringen riktas till att utveckla det internationella samarbetet inom havsforskning och användning av anknytande information, främja partnerskap mellan EU och andra havsaktörer, främja internationellt samarbete i fråga om Förenta nationernas havslag och bidra till att uppfylla agendan för hållbar utveckling samt användas för frivilliga bidrag till internationella organisationer som anknyter till havsförvaltningen.

Kommissionen godkänner via genomförandeakter ett årligt arbetsprogram, där man beskriver användningsändamålen för kommissionens finansiering enligt de fyra prioriteringarna. Detta motsvarar nuvarande förfarande för förvaltning av kommissionens finansiering.

2.2 Förvaltning av handlingsprogrammet

Enligt förslaget ska varje medlemsland ha ett handlingsprogram. Handlingsprogrammet omfattar inte åtgärder som direkt förvaltas av kommissionen. Den föreslagna förordningen kompletterar innehållet i handlingsprogrammet som fastställs i den allmänna förordningen så att det nationella handlingsprogrammet för havs- och fiskerifonden ska innehålla såväl de innehållskrav som fastställs i den allmänna förordningen som en SWOT-analys samt en handlingsplan för småskaligt kustfiske. Enligt förslaget upprättar Europeiska kommissionen en havsspecifik analys, vars slutsatser ska tas i beaktande vid upprättandet av de nationella handlingsprogrammen.

Den allmänna förordningen som gäller alla fonder innehåller även många bestämmelser om godkännande av programmen, deras innehåll och förvaltning. Enligt dessa ska ett handlingsprogram ha en förvaltningsmyndighet och en tillsynsmyndighet samt en uppföljningskommitté. Dessutom tas bland annat en resultatreserv i bruk som utgör en viss andel av handlingsprogrammets EU-finansiering och som styrs till handlingsprogrammet först när programmet har uppnått de fastställda delmålen.

2.3 Överföring av befogenhet

I förslaget ingår bestämmelser om överföring av befogenhet till kommissionen med användning av delegerade akter (delegering av befogenheter) och genomförandeakter (det rådgivande förfarandet och granskningsförfarande). Genomförandeakterna behandlas i Europeiska havs- och fiskerikommittén som ska inrättas. Generellt sett begränsas innehållet i de delegerade akterna och gäller en närmare definition av bestämmelserna som ges i rådets förordning. Vanligtvis föreskrivs närmare om till exempel de finansierade åtgärdernas rätt till stöd eller ansökningarnas mottagningsduglighet genom delegerade akter, medan bestämmelser om upprättande av handlingsprogram och förvaltningen ges med genomförandeakter.

3 Rättslig grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslaget till förordning bygger på artiklar 42, 43 (punkt 2), 91 (punkt 1), 100 (punkt 2), 173 (punkt 3), 175, 188, 192 (punkt 1), 194 (punkt 2), 195 (punkt 2) och 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Frågan behandlas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet och tillämpningen av flera rättsliga grunder utgör inte ett problem. Med ordinarie lagstiftningsförfarande avses att det för godkännande av förordningen behövs godkännande i Europaparlamentet och en kvalificerad majoritet i rådet. I fråga om subsidiaritetsprincipen anser statsrådet att målsättningen för den föreslagna förordningen bland annat i fråga om stöd för den gemensamma fiskeripolitiken inte kan tillgodoses genom åtgärder som vidtas av enskilda

medlemsstater. Med tanke på en fungerande inre marknad är det nödvändigt att stärka regelverket gällande användningen av offentligt stöd på unionsnivå.

4 Centrala konsekvenser

4.1 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland

Förordningen är direkt tillämplig i unionens medlemsstater. För den nuvarande programperioden har man stiftat lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014). Lagen är inte direkt tillämplig på förvaltningen av den nya fonden, utan det behövs ny lagstiftning för den nya programperioden som tar i beaktande alla gemensamma bestämmelser om fonderna och specialbestämmelser om Europeiska havs- och fiskerifonden. Om projekt som stöds med unionslagstiftning och om förutsättningar för dessa projekt föreskrivs närmare i handlingsprogrammet som godkänns genom Europeiska kommissionens beslut.

4.2 Ekonomiska konsekvenser

För fonden reserveras för programperioden 2021–2027 6,140 miljarder euro enligt nuvarande priser ur unionens budget. Av detta belopp anvisas 5,311 miljarder euro till medlemsstaterna. Detta är 438 miljoner euro, det vill säga cirka 8 procent mindre än under programperioden 2014–2020. Med beaktande av inflationen är minskningen betydligt större. För kommissionens direkta förvaltning reserveras ur fonden totalt 829 miljoner euro. Finansieringsandelen som kommissionen förvaltar ökar enligt förslaget med 22 procent, det vill säga 182 miljoner euro jämfört med den nuvarande programperioden.

Förslaget minskar användningen av offentligt stöd för investeringar i fiskenäringens värdekedja, särskilt på grund av att direkta investeringsstöd i praktiken begränsas till att främja investeringar i småskaligt fiske. Istället för direkta investeringsstöd föreslås det att man tar i bruk så kallade finansiella instrument som avser instrument i form lånegarantier och räntestöd. Detta har en betydande inverkan på utvecklingsmöjligheterna inom vattenbruk och förädlingssektorn och främjandet av ibruktagandet av nya innovationer. Däremot förvränger inte finansieringsverktyg i form av lån marknads- och konkurrensläget lika mycket som direkta stöd.

Beloppet av den EU-finansiering som Finland får under programperioden 2021–2027 minskar enligt förslaget från nuvarande 74,4 miljoner euro till 71,8 miljoner euro, det vill säga med cirka 3,5 procent. Finlands EU-finansieringsnivå sjunker relativt mindre än för andra medlemsländer, då EU-finansieringen för medlemsländerna är 8 procent i genomsnitt.

Under den nuvarande programperioden har förhållandet mellan EU-finansieringen och den nationella finansieringen i huvudsak inte reglerats exakt i unionslagstiftningen, utan förhållandet har varierat mellan 20 och 75 procent. Andelen av EU-finansieringen under den kommande perioden kan vara högst 50–85 procent beroende på stödområde. EU-finansieringsandelen som gäller avbrott i fiskeverksamheten är högst 50 procent, andra åtgärder gällande fiskenäringens värdekedja och havspolitikerna uppgår till högst 75 procent och förbättring av den marina miljös tillstånd till 85 procent. Storleken på fondens nationella finansiering bestäms av rambesluten för statsekonomin och budgeten. Frågor gällande den nationella budgeten behandlas och ställning till dem tas i processerna för den nationella planen för de offentliga finanserna och statsbudgeten. Den statliga finansiering som åtgärderna kräver genomförs inom ramarna för statsbudgeten.

Andelen av det offentliga stödet som beviljas stödmottagare är i regel högst 50 procent av de stödberättigade utgifterna. Ett undantag till detta är bland annat köpet av första fartyget för

unga fiskare samt byte av fiskefartygs motorer. Det högsta tillåtna stödet för dessa är 30 procent. Säkerhetsinvesteringar i fiskefartyg som överstiger de i lagstiftningen fastställda gränserna kan stödjas med högst 75 procent. Åtgärder som genomförs av myndigheter kan stödjas med högst 100 procent.

4.3 Konsekvenser för fiskeriet och miljön

Förslagets direkta konsekvenser för fiskeriet och miljön är svåra att uppskatta på grund av förordningsförslagets flertydighet. I förslaget fastställs för unionens alla prioriteringar så kallade stödområden (areas of support), enligt vilka medlemsländerna fördelar finansieringen på nationell nivå. I princip möjliggör detta ett flexibla tillvägagångssätt och ökar det nationella spelrummet att fastställa stödområdets mål och deras tillämpningsområden. Detta är ett mycket bra och eftersträvarsvärt mål, eftersom det gör det möjligt att finansiera fiskeriet och miljöfrågor angående fiske med beaktande av nationella utgångspunkter enligt de strategiska målen.

Enligt artiklarna i förslaget är stödområdena i synnerhet gällande fiskeriet väl avgränsade och det verkar i hög grad som att finansieringsmöjligheterna för fiskeriet i själva verket minskar betydligt. Detta beror på att man vanligtvis förhåller sig mycket kritiskt till fiskestöd, eftersom flera fiskbestånd runt om i världen är överfiskade. Situationen kring de för kommersiellt fiske i Finland viktigaste fiskbestånden, till exempel pelagiska strömmings- och vassbuchsbestånden, är bra. Situationen kring vissa fiskbestånd (till exempel gös och sik) är inte tillfredsställande och kräver särskilda åtgärder.

För Finlands del är det särskilt problematiskt att det är oklart huruvida det längre är möjligt att stödja utveckling och investeringar gällande bekämpning av säl- och skarvskador. På motsvarande sätt är det oklart huruvida man kan ersätta säl- och skarvskador inom fiskeriet. Även finansieringsmöjligheterna som anknuter till fiskeriets lönsamhet och konkurrenskraft är oklara på samma sätt som möjligheterna att stödja utvecklingen av befintliga fiskehamnar och landningsplatser. Ifall dessa åtgärder inte kan stödjas i framtiden kommer verksamhetsförutsättningarna för särskilt småskaligt kustfiske att försvagas betydligt. Denna form av fiske upplever redan nu stora svårigheter och en avsevärd minskning av finansieringsmöjligheterna kommer sannolikt att ha en negativ effekt på näringens framtid.

Förslaget avskaffar helt direkta investeringsstöd för produktionsmässiga vattenbruksinvesteringar och förädlingsinvesteringar, det vill säga för åtgärder som siktar på att förbättra tillväxt och miljöeffektivitet. Dessa kan i framtiden endast främjas med hjälp av finansiella instrument, det vill säga låne- och räntestödsinstrument. Detta försvagar ytterligare den primära fiskproduktionens konkurrenskraft jämfört med andra primärproduktionsformer, om investeringarna förblir oförändrade för de andra primärproduktionsformerna. Primärproduktionen inom fisket erhåller inte några direkta inkomststöd, utan verksamheten kan utvecklas med hjälp av forskningsprojekt samt investeringsstöd som gäller tillväxt och konkurrenskraft. Under den nuvarande finansieringsperioden har finansieringsmöjligheterna inom fiskförädlingssektorn varit rätt begränsade. Avskaffandet av begränsade stödmöjligheter kan ha en helande effekt på konkurrens- och marknadsläget inom fiskhandeln och förädlingen. Det är oklart huruvida det är möjligt att ur fonden finansiera forsknings- och utvecklingsåtgärder för vattenbruk och fiskförädling. Finansieringsmöjligheten för dessa åtgärder är mycket viktig med tanke på förnyelse av näringsgrenarna och en bättre konkurrenskraft. Särskilt innovationsåtgärder inom vattenbruk är viktiga, eftersom man letar efter möjligheter att öka den globala fiskproduktionen särskilt inom vattenbruk som är en den snabbast växande formen av primär livsmedelsproduktion i världen.

Fonden medför nya möjligheter att stödja utvecklingen av fiskeförvaltningen samt gör det möjligt att genomföra iståndsättnings- och skyddsåtgärder enligt det nuvarande stödet. Finansieringsmöjligheter för myndighetsåtgärder inom fisket – fiskeövervakning och insamling av fiskeinformation förblir oförändrade. Finansieringsmöjligheterna inom havspolitik är lika de nuvarande och gör det möjligt att bland annat finansiera havsplanering och åtgärder för den marina miljön. Det verkar dock som att möjligheterna att genomföra havspolitiska åtgärder är mera begränsade än vad de är i dag.

Fondens målsättning överensstämmer med de skyldigheter som föranleds av internationella avtal och havsvårdsplanen och åtgärdsprogrammet som EU:s havsstrategidirektiv förutsätter samt strategin för Östersjöregionen.

5 Ålands behörighet

Med tanke på fördelningen av lagstiftningsbehörighet mellan staten och landskapet har kommissionens förordningsförslag beröringspunkter med fiske, natur- och miljövård, vattenrätt samt båttrafik och farleder inom den lokala sjöfarten, som enligt 18 § 10, 16 och 21 punkterna i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet. Förslaget gäller även kommersiell sjöfart och dess farleder som enligt 27 § 13 punkten i självstyrelselagen omfattas av statens lagstiftningsbehörighet. Enligt kommissionens förslag ska varje medlemsstat upprätta ett handlingsprogram och utse behöriga myndigheter. Under den nuvarande programperioden har man gått till väga så att handlingsprogrammet för Åland ingår som ett eget avsnitt i Finlands handlingsprogram och myndigheterna på Åland lämnar in de nödvändiga uppgifterna till Europeiska kommissionen via myndigheterna i Finland. Det nuvarande förfarandet uppskattas att kunna fortsätta även under den nya programperioden.

6 Nationell behandling och behandling inom Europeiska unionen

Kommissionen gav förordningsförslaget den 12 juni 2018. Det har inte varit möjligt att behandla förordningsförslaget i sektionerna för EU-ärenden innan mötet för ledningsgruppen den 19 juni 2018 för den fleråriga budgetramen på grund av att förslaget gavs så sent. Sektionen för fiske EU17 har behandlat och godkänt den nuvarande lydelsen på sitt möte den 25 juni 2018.

Europeiska kommissionen har föredragit förslaget till förordning i jordbruks- och fiskerådet den 18 juni 2018. Enligt gällande uppgifter kommer behandlingen av förslaget att inledas i rådets arbetsgrupp för intern/extern fiskeripolitik den 6 juli 2018.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förhåller sig positivt till målsättningen för förslaget till förordning. Finland stöder fondens kontinuitet och att fonden används för att främja EU:s gemensamma fiskeripolitik samt målen för en integrerad havspolitik. Fondens mål för att främja hållbart fiskeri och bevarande av marinbiologiska resurser, vattenbruk och förädling som präglas av konkurrenskraft och hållbarhet samt att främja den blå ekonomin och en framgångsrik kustregion är ur Finlands perspektiv värda att understöda.

Statsrådet anser att strävan efter att förenkla fondens förvaltning och övergå från noggrant definierade åtgärder till en inkomstbaserad förvaltning som beskrivs i förslaget är en utveckling i rätt riktning. Detta gör det möjligt att utifrån nationella utgångspunkter fastställa åtgärder som ska finansieras för att förbättra fiskets konkurrenskraft och främja havspolitiska mål. Flera delar i kommissionens förslag avviker dock från denna princip. Många stödområden (areas of support) omfattar i praktiken detaljerade klausuler i bestämmelserna om stödberättigande,

vilka utförligt beskriver vad finansiering kan beviljas för. Detta strider mot ett flexibelt inkomstbaserat förfarande. Det är viktigt att det i förordningen fastställs tydliga mål och randvillkor för deras finansiering. Statsrådet anser det vara viktigt att finansieringen fördelas enligt de nationella särdragen för att främja de centrala fiskemålen, miljömålen i samband med fiskeriet samt den nationella havspolitikerna.

Det är viktigt för statsrådet att säkerställa tillräckliga verktyg för att lösa säl- och skarvproblemet. Med detta avses i synnerhet möjligheten att stödja utvecklingen av selektiva fångstmetoder och sälsäkra fångstredskap samt avskräkningsredskap samt investeringar för att ta i bruk dessa samt ersätta säl- och skarvskador som förekommer inom fisket. För att säkerställa fortlevnaden av småskaligt fiske behövs tillräckliga finansieringsmöjligheter särskilt för att förbättra fiskets lönsamhet och förnyelse. Dessa åtgärder siktar bland annat på att öka värdet på fiskarnas fångst, förbättra arbetsergonomin samt utveckla fiskehamnar och landningsplatser. När det gäller stödåtgärder för fisket är det särskilt viktigt för Finland att insjö- och vinterfisket kan stödjas på samma villkor som havsfisket.

Finansieringsmöjligheterna för miljöåtgärder inom fiskeriet ska vara omfattande och med hjälp av dem ska man kunna stödja åtgärder som förbättrar fiskeresursernas status och främjar den naturliga fiskförökningen. Det ska också vara möjligt att kunna finansiera åtgärder som siktar på att minska negativa miljökonsekvenser inom fiskeriet. Det är viktigt för Finland att man säkerställer att miljöåtgärderna i insjöområdena kan stödjas enligt samma villkor som åtgärder i havsområdena.

Statsrådet stöder att man tar i bruk finansiella instrument, det vill säga verktyg i form av lån. Det ska vara möjligt att bevilja direkta stöd särskilt för försök och ibruktagande av nya innovationer samt tillväxtåtgärder inom fiskerinäringens hela värdekedja.

Statsrådet anser det viktigt att möjligheterna att finansiera forskning och utveckling är så omfattande som möjligt och att de ska stimulera fram nya innovationer som kan tas i bruk inom fiskerinäringens hela värdekedja och i fråga om fiskerinäringens miljöåtgärder. Stöd för investeringar i fråga om nya innovationer och ibruktagandet av dem är en central faktor då man strävar efter att förbättra konkurrenskraften inom EU:s fiskerinäring.

Statsrådet anser det viktigt att medlemsländerna fortsättningsvis kan finansiera havspolitikerna och att finansieringen kan användas för att främja de viktigaste nationella målen. De användningsmål inom havspolitikerna som presenteras i förslaget är värda att stöda, men det är viktigt att se till att åtgärderna som beskrivs inte är uteslutande och att åtgärderna faktiskt gynnar förutsättningarna för blå ekonomi på nationell nivå.

Den dimensionering av finansieringen som kommissionens förslag omfattar kommer att tas ställning till separat i samband med förhandlingarna om budgetramen.

Statsrådet anser det bra att finansieringen som förvaltas av kommissionen anvisas till främjandet av den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitikerna. Detta förutsätter en behandling av horisontala och internationella fiskeri- och havsfrågor och försnabbar således uppnåendet av EU:s viktiga mål.

När det gäller förslagen om överföring av befogenheter gällande bestämmelser om befogenheter till kommissionen anser statsrådet att de ska vara tillräckligt tydliga, väl avgränsade och tidsmässigt avgränsade till överföringen av befogenheterna. Kommissionen ska inte överföra befogenheter om förslagets centrala innehåll. Valet mellan delegering av befogenheter och genomförandeförfarande ska vara motiverat och delegerade akter kan endast användas för att utfärda allmänt tillämpade bindande bestämmelser.

U 67/2018 rd